

VIII. MAGYAR GYAPJÚFESZTIVÁL

szakmai napjának rövid ismertetője, program

A konferencia célja, hogy a hazai gyapjú felhasználás hazai helyzetét a témához tartozó szakmai előadások segítségével körbejárjuk többek között jó gyakorlatok megismertetésével. A felkért előadók előadásukat követően kerekasztal-beszélgetések keretében a juhágazat szereplői, szakértők és döntéshozók közösen értékelik az elhangzottakat.

Részletes program

(HNP Látogatóközpont, 1. em., konferenciaterem)

13:00–14:00 Regisztráció

14:00–14:15 Köszöntők

I. szekció

- 14:15–
14:30 Szabó Krisztián,
Szabó Adrián
A gyapjúfeldolgozás első lépései
- 14:30–
14:45 Kemény Katalin
Kézi gyapjúfeldolgozás – élő hagyomány
- 14:45–
15:00 Bencze Ilona
Szálról szálra örökség – a Bencze Gyapjúfeldolgozó modellje
- 15:00–
15:30 Kerekasztal-beszélgetés
- 15:30–
16:00 Szünet

II. szekció

- 16:00–
16:15 Dr. Veres Andrea
Élő talaj, élhető jövő – gyapjú pellettel a talaj és a növények egészségéért
- 16:15–
16:30 Dr. Pintér László,
Pintér Márton
Elképzelések az iparszerű hazai gyapjúfeldolgozás feltételeinek újrateremtésére
- 16:30–
16:45 Besenyei Virág,
Csillag Marcell
A hazai gyapjúfeldolgozás: múltja, jelene és jövőjének kérdései
- 16:45–
17:00 Dr. Lengyel Szabolcs,
Tóth Máté Tamás
A LifeforBugsandBirds projekt, valamint a rovar- és madárbarát legeltetés módszerei
- 17:00–
17:30 Kerekasztal-beszélgetés

Rendező:

Támogató:

HAJDÚ-BIHAR VÁRMEGYEI
KERESKEDELMI ÉS
IPARKAMARA

17:30–18:00 Kötetlen szakmai beszélgetés

MAGYAR
GYAPJÚFESZTIVÁL

Előadóink

Szabó Krisztián, Szabó Adrián A gyapjúfeldolgozás első lépései

Az Agri-Perito Betéti Társaság egy 2015-ben alapított magyar vállalkozás, amelynek székhelye Balmazújvárosban található. A cég a mezőgazdasági szektorban tevékenykedik, fő profilja a közvetítői kereskedelem.

A gyapjú útja a felvásárlástól a nemzetközi értékesítésig

A folyamat a hazai juhtelepeken végzett közvetlen felvásárlással kezdődik, ahol a nyersgyapjú begyűjtése és elsődleges deponálása történik. Innen az áru központi raktárakba kerül, ahol a kereskedelmi ügynöki tevékenység kulcslépéseként megtörténik a tételek homogenizálása, majd a nemzetközi textilipari szereplők – fonodák és feldolgozóüzemek – igényeihez igazított exportértékesítés következik.

A válogatás körülményei és nehézségei

A válogatás az egyik legkritikusabb szakasz, amelyet gyakran nehezítenek a változó tárolási körülmények és a gyapjú tisztasági foka. A szakembereknek manuálisan kell szétválasztani a különböző finomságú (mikron alapú), színű és szálhosszúságú tételeket, miközben el kell távolítaniuk a növényi szennyeződések (példák: bogáncs, szalma) és a technológiai szempontból értéktelen részeket. A legnagyobb nehézséget a tételek egyöntetűségének biztosítása jelenti, ami alapfeltétele a magasabb exportárnak.

A bálázás technikája

A hatékony nemzetközi szállítás érdekében a válogatott gyapjút nagy teljesítményű hidraulikus présekkel bálázzák. A technika lényege a maximális tömörítés (high-density baling), amely során a gyapjút szabványosított méretű és súlyú, általában erős polipropilén szövetbe csomagolt egységekre bontják, majd acélhuzalokkal rögzítik. Ez nemcsak a raktérkihasználást javítja, hanem megóvja a szálakat a külső nedvességtől és a fizikai sérülésektől.

A gyapjú nemzetközileg elfogadott minősítése

A globális piacon az értékesítés alapja az IWTO (International Wool Textile Organisation) szabványok szerinti minősítés. Ez egy objektív laboratóriumi vizsgálatot jelent, amely tanúsítja a szálvastagságot (mikron), a hozamot (tisztá gyapjútartalom a kimosás után), a szakítószilárdságot és a növényi maradványok arányát. Csak ezen nemzetközi certifikátok birtokában válhat a magyar gyapjú versenyképes termék a világpiacon.

Előadóink

Kemény Katalin Kézi gyapjúfeldolgozás – élő hagyomány

Kemény Katalin elismert kézműves és gyapjúszakértő, aki a hagyományos gyapjúfeldolgozás és a nemezelés népszerűsítésével foglalkozik.

„Előadásomban a kézi, kíméletes gyapjúfeldolgozásban szerzett tapasztalatairól és ennek oktatási jelentőségéről beszélek.

Összehasonlítom a házilag, szelíd tisztítószerrel mosott gyapjú tulajdonságait a nagyüzemi, vegyszeres eljárásokkal kezelt alapanyaggal. Bemutatom, miért kezdtem el 25 évvel ezelőtt saját magam tisztítani és feldolgozni a gyapjút, amelyet később a gyermekek kezébe adtam kézműves foglalkozásaimon.

Tapasztalataim alapján kitérek arra is, hogy a különböző puhaságú és szerkezetű magyar gyapjufajták milyen felhasználási területeken működnek jól az oktatásban és a kézművességben.

Szó lesz arról is, milyen szerepet tölthet be a természetes alapanyag és a manuális tevékenység a mai nevelésben. Az előadás személyes szakmai úton keresztül mutatja be, hogyan vált a gyapjúfeldolgozás az általam vezetett Lánykörökben először gyermekek, majd felnőttek számára is tanítható, élő tudássá.”

Előadóink

Bencze Ilona

Szálról szátra örökség – a Bencze gyapjúfeldolgozó modellje

A Bencze Gyapjúfeldolgozó egy nagy múltú, családi alapokon nyugvó vállalkozás.

A műhelyben a gyapjú feldolgozásának teljes folyamatát végzik, a tisztítástól a kártoláson át a fonásig.

„Az előadásban bemutatom hogyan vált a gyapjúfeldolgozás családi örökségből tudatos, értékteremtő vállalkozásokká. Szó lesz a gyapjú útjáról a nyers alapanyagtól a feldolgozott termékekig. Bemutatom azt a szemléletet, melyre a természetes anyagok tisztelete épül, és hogyan válhat a gyapjúfeldolgozás a helyi közösség megerősítésének és a fenntartható gondolkodásnak az eszközévé, és hogyan épül a jövő a múlt értékeire.”

Előadóink

Dr. Veres Andrea

Élő talaj, élhető jövő – gyapjú pellettel a talaj és a növények egészségéért

Dr. Veres Andrea növényorvos, a fenntartható gazdálkodást segítő FitoWool márka megalkotója és az Agrologica Kft. társalapítója. Szakterülete a biológiai talajerőgazdálkodás, emellett címzetes egyetemi docens a Magyar Agrár- és Élettudományi Egyetemen.

„A gyapjú nem hulladék, a belőle készült szerves trágya pellet megőrzi a vizet a gyökérzónában, miközben tartós tápanyag és szervesanyag forrás a talajban. A FitoWool csapat küldetése, hogy egy jelenleg alulhasznosított természetes erőforrást – a gyapjút – magas hozzáadott értékű, fenntartható megoldássá alakítson. A kutatásaink során igazoltuk, hogy javítja a homokos talajok vízmegtartó-képességét, így egy fontos eszközzé válhat az aszály elleni küzdelemben. A tápanyagok lassan, kizárólag mikrobiológiai úton szabadulnak fel, amely kedvezően hat a talajéletre és a növények élettani folyamataira is. Együttműködünk a Magyar Agrár- és Élettudományi Egyetemmel, az Oázis Kertészetekkel, kosárközöségekkel, civil szervezetekkel, tájépítésszel, kertészekkel, valamint részt veszünk, az EU KAP Network 57. munkacsoportjában is, hogy hazai és nemzetközi szinten is segítsük a gyapjú hasznosítását.”

Előadóink

Dr. Pintér László, Pintér Márton Elképzelések az iparszerű hazai gyapjúfeldolgozás feltételeinek újrateremtésére

A SoundWool Kft. hulladék gyapjú felhasználásával gyárt akusztikus belsőépítészeti burkolóelemeket saját szabadalom alapján. A cég alapítója, Dr. Temesi Apolka a természetes nyersanyagokra, főként gyapjúra szakosodott, elismert anyagtudományi szakértő, a Moholy Nagy Művészeti Egyetem (MOME) tudományos munkatársa.

A Pinternational Kft. 2010-ben Winnipegben alapított, fenntarthatósági kérdésekre specializálódott, tanácsadó cég, amely 2016-ben költözött Magyarországra. Dr. Pintér László agrármérnök, a cég alapítója 1994 óta a Nemzetközi Fenntartható Fejlődési Intézet (IISD) munkatársa, 2010 óta a Közép-Európai Egyetem Környezettudományi és Környezetpolitikai Tanszékének professzora.

A juhászati ágazat által rendszeresen előállított nagy mennyiségű gyapjúnak, mint alacsony értékű "mellékterméknek" – rosszabb esetben hulladéknak- a problémája nem újkeletű. Bár az idáig vezető, ellentmondásokkal teli útnak vannak magyar sajátosságai, a jelenséggel nem állunk egyedül: több európai és Európán kívüli ország hasonló gondokkal küzd. A helyzet annál inkább is ellentmondásos, mivel a gyapjú, mint termék és a gyapjú előállítása, mint folyamat minden részletében olyan értékeket jelent és képvisel, amelyek a mai világból gyakran hiányoznak, és amelyekre úgy gondoljuk nő és nőni fog a piaci és társadalmi igény.

Kezdeményezésünk lényege egy olyan ipari bázis létrehozása, amely képes a hazánkban évente keletkező min. 2,500 tonna nyers gyapjú jelentős részének (kb. 1,000 t/év) felvásárlására, valamint a ma elérhető legmodernebb technológiai szinten tisztítására és feldolgozására. Olyan moduláris technológiai megoldásokban gondolkodunk, amelyek kihasználják a gyapjúban rejlő termékek sokoldalú piaci lehetőségeit, az egyszerű tisztított nyers gyapjútól a lanolinon át a nagy mennyiségű gyapjút igénylő szigetelőanyagig.

Előadóink

Besenyei Virág, Csillag Marcell A hazai gyapjúfeldolgozás: múltja, jelene és jövőjének kérdései

Besenyei Virág formatervező és Csillag Marcell textiltervező közösen kutatják és népszerűsítik a hazai gyapjú fenntartható felhasználását. Munkájuk középpontjában a gyapjú, mint értékes, de jelenleg kiaknázatlan természeti erőforrás áll.

„Textil- és ipari formatervező háttérből, fiatal pályakezdőkként belépve a hazai iparba azonnal szembesülni kényszerültünk az ágazati, infrastrukturális és gazdasági környezet, de leginkább a rendszerszintű problémák sürgető, megoldatlan kérdéseivel. Korunk egymást erősítő globális válságai – a klímaváltozás, a biológiai sokféleség csökkenése, az erőforrás-kimerülés és a gazdasági bizonytalanság – alapjaiban kérdőjelezi meg a tervezői szerep irányát: tervezőként hol és hogyan lépünk be a rendszerbe és reagáljunk a legégetőbb problémákra.”

„Közös munkák a hazai természetes nyersanyagforrások és élőhelyek, az ember és táj, a hagyományos tudás és technológia közötti összetett kapcsolatrendszerének, vizsgálatának céljával indult. Kutatásunk tárgya így a magyar juhágazat és a feldolgozatlan gyapjútermelésünk kérdésére irányult és vettük górcső alá a hazai gyapjútermelés, a megmunkálás és a felhasználás történeti és rendszerszintű kérdését, kutatva a lehetséges jövőbeli irányokat.”

Előadóink

Dr. Lengyel Szabolcs, Tóth Máté Tamás A LifeforBugsandBirds projekt, valamint a rovar- és madárbarát legeltetés módszerei

Dr. Lengyel Szabolcs nemzetközileg elismert kutató és oktató, akinek szakterülete a természetvédelem és a biodiverzitás. Egyetemi tanár, a Biodiverzitás, Vízgazdálkodás és Klímaváltozás Kompetencia Központ munkatársa. A HUN-REN Ökológiai Kutatóközpont tudományos tanácsadója.

Tóth Máté Tamás Tóth Máté Tamás a Debreceni Egyetem (DE) munkatársa és a HUN-REN hálózatához köthető kutató asszisztens, aki elsősorban ökológiai és természetvédelmi területen tevékenykedik.

Egyre több kutatás igazolja, hogy az ízeltlábúak állományai világszerte fogyatkoznak. A gyepterületeken ennek oka egyrészt az alacsony intenzitású, külterjes legeltetéses állattartás visszaszorulása, másrészt a féreghajtószerek egyre növekvő használata az egyre intenzívebben legeltetett területeken. A LifeforBugsandBirds projekt, célja a pannon szikes sztyeppék és löszpuszta gyepek innovatív kezelésének kidolgozása, amelynek egyik legfontosabb eleme a legeltetett állatok természetbarát féreghajtószer használati módszereinek kifejlesztése.

